

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, a 2020. szeptember 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

Í T É L E T E T:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2019. november 20. napján kelt 15.B.1473/2018/82. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott terhére rótt bűncselekményt kábítószer-kereskedelem büntettének [Btk. 176.§ (1) bekezdés 4. fordulat, (3) bekezdés] minősíti.

Szabadságvesztését és közügyektől eltiltását egyaránt 4-4 (négy) évre súlyosítja.

A lefoglalt tárgyak nyilvántartási száma 2018.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a közigazgatási terület elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet záró időpontja: 2019. november 20., a lakóhelyként feltüntetett cím helyesen a vádlott tartózkodási helye, míg lakcíme 02., személyazonosító okmányának száma DE, elektronikus levelezési címe: gmail.com.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

- [1] A Fővárosi Törvényszék a 2019. november 20. napján megtartott nyilvános tárgyaláson kihirdetett 15.B.1473/2018/82. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-birtoklása büntetében [Btk. 178. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], és ezért 2 év 10 hónap börtönben végrehajtani rendelt szabadságvesztésre, és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztésből a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban, illetve a 2018. szeptember 14. és 2019. szeptember 10. között bűnügyi felügyelet alatt töltött időt akként, hogy a bűnügyi felügyelet esetén 4 nap felel meg egy napi szabadságvesztésnek. Határozott az eljárás során lefoglalt tárgyakról és a bűnügyi költség viseléséről is.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, eltérő jogi minősítés megállapításáért, valamint súlyosabb büntetés kiszabása végett, a vádlott és a védője pedig a büntetés enyhítéséért, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés kiszabása miatt jelentett be fellebbezést.
- [3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.99/2019/10. számú átiratában az ügyészi

fellebbezést fenntartotta.

- [4] Az ügydöntő határozat kapcsán elsőként arra az eljárási hibára mutatott rá, miszerint az elsőfokú bíróság alaptalanul zárta ki a vádlottnak a nyomozás során első alkalommal tett gyanúsítottai vallomását arra hivatkozással, hogy a kirendelt védő kihallgatás időpontjáról történő értesítésének konkrét időpontja a rendelkezésre álló iratok alapján nem volt megállapítható. Ezzel szemben álláspontja az volt, hogy a védővel előzetesen megállapodott időpontban történő értesítés megtörténtéről a nyomozati iratok 321. oldalán hivatalos feljegyzés tanúskodik, mely a 319. oldalon lévő hivatalos feljegyzés tartalma tükrében a bírói bizonyítási eljárásban nem cáfolódott meg. Eszerint a nyomozó a védővel felvette a kapcsolatot, és maga a védő nyilatkozta úgy, hogy nem kíván részt venni a kihallgatáson. Az értesítés ezért meglátása szerint maradéktalanul szabályszerű volt. Nem találta helytállónak azt a bírói okfejtést, hogy az eljáró nyomozó nem tüntette fel az értesítés időpontját, mert a 321. oldalon lévő rendőri jelentés szerint „a megbeszéltek értelmében (értesítési intervallum)” tájékoztatta a védőt a kihallgatás helyéről és idejéről, aki az okirat szerint nem kifogásolta az értesítési időköz rövidségét. Az az okfejtés sem foghat helyt szerinte, hogy az értesítést végző nyomozó a helyszíni szemlén 4 óra 37 percig részt vett, amely szintén kétséget kelt az értesítés szabályszerűsége iránt. Mivel a nyomozó akár a helyszíni szemléről is értesíthette a védőt, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által figyelembe vett fenti körülménynek nincs jelentősége.
- [5] Végül e körben rámutatott az ítélet 9. oldal 2. bekezdésében írtak iratellenességére is, ugyanis az elsőfokú bíróság nem vonta értékelési körébe a gyanúsított nyomozási bíró előtt tett vallomását, amelynek során a védő jelenlétében az előző napi gyanúsítottai kihallgatásakor előadottakat a törvényes figyelmeztetéseket követően fenntartotta.
- [6] Ekként az elsőfokú bíróság által kirekesztett gyanúsítottai vallomás törvényes bizonyítékként felhasználható, és abból a vádlott tudott tartalmára nézve érdemi következtetés vonható le. Meglátása szerint az ily módon a vádlott forgalmazási célzatával kiegészített történeti tényállás már mentes a megalapozatlansági hibáktól és felülbírálatra is alkalmas.
- [7]ár az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a cselekvősege immár nem fogyasztói, hanem terjesztői típusú volt. A történeti tényállás szerint a vádlott 2013. és 2018. között folyamatosan termelt vadkendert az általa finanszírozott és kialakított ültetvényen, amely termesztésből elfogása napján kisebb-nagyobb tasakokban tárolva nagy mennyiségű marihuánát és hasisgyantát, 15 tő lábon álló kendernövényt foglalt le a nyomozó hatóság, továbbá a termesztéshez szükséges nagyobb mennyiségű kendermagot halmozott fel az általa használt két ingatlanban. A vádlott jelentős mennyiségű, részenként tárolt kábítószerrel, és a forgalomba hozatalhoz és a szétosztáshoz szükséges digitális mérleggel rendelkezett, a saját nyilatkozata szerint pedig a házkutatás időpontjában birtokában volt 750.000 Ft készpénz is, mely a feltárt jövedelmi viszonyai mellett életszerűtlen. Kétségtelen, hogy a készpénz lefoglalására nem került sor, azonban a jogi értékelésnél ez az adat figyelembe vehető álláspontja szerint, különös tekintettel arra is, hogy a rendőri jelentés is tartalmazza azt az adatot, miszerint jelentős készpénz volt jelen az ingatlanban.
- [8] Mindezen releváns körülmények egybevetéséből a vádlott szándékára okszerű következtetés vonható, így bűncselekmények törvényesek a Btk. 176. § (1) bekezdés III. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerrel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettként minősül.
- [9] A kitartó szándékkal cselekvő vádlott esetében véleménye szerint nem mutatható fel olyan

nyomatékos enyhítő körülmény, mely megalapozná a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazását, így a szabadságvesztés tartamát ennek mellőzésével súlyosítani kell, ugyancsak a közügyektől eltiltást is, melynek megnevezése is pontosítandó mellékbüntetésre. Mivel a vádlott oldalán olyan körülmény nem jelentkezik, mely az enyhébb végrehajtási fokozat megállapítására alapot nyújthatna, így a szabadságvesztést fegyházban szükséges végrehajtani.

- [10] Az ítélet további rendelkezéseit törvényesnek minősítette.
- [11] Mindezek alapján indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a vádlott cselekményének fentiek szerinti minősítését az enyhítő szakasz alkalmazásának mellőzésével hosszabb tartamú fegyház fokozatú szabadságvesztés és hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabását, utóbbi esetén a büntetés mellékbüntetésre történő helyesbítését, míg egyebekben az ítélet helybenhagyását.
- [12] A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész a fellebbezését fenntartva abból a gyanúsítottai vallomás értékelésével kapcsolatos érveit emelte ki. Hangsúlyozta, hogy az e vonatkozásban hozott alkotmánybírósági határozat is csak abban az esetben állapítja meg a terhelt jogok sérelmét, ha a védőnek nem volt biztosítva az a joga a büntetőeljárás nyomozati szakában, hogy a terhelt kihallgatásán jelen legyen, mert nem, vagy nem időben került sor az értesítésére. Ilyen azonban az ügyben nem történt. A gyanúsítottai vallomás bevonásával teljessé váló bizonyítékok alapján megállapított helyes tényálláson keresztül a minősítést változatlanul a főügyészség átiratában foglaltak szerint tartotta indokoltnak módosítani, és annak megfelelően súlyosítani a joghátrányt is.
- [13] A védő fellebbezését -a Be. 584.§ (6) bekezdésében írtak megsértésével - írásban nem indokolta, a nyilvános ülésen azonban szóban az elsőfokú eljárás során bejelentett jogorvoslati indítványát fenntartotta.
- [14] Előadta, hogy a gyanúsítottai kihallgatás napja egy munkaszüneti napot - március 15-ét - előzte meg, amelynek ebből a szempontból is jelentősége volt. Úgy vélte, hogy a kirendelt védő erre is figyelemmel „alappal gondolhatta úgy”, hogy ésszerű időben kerül sor az értesítésére. Szerinte semmivel nem indokolható a kihallgatás hajnali időpontban történő foganatosítása, „kirendelt védő ugyanis a hajnali órákban nem szokott jelen lenni”.
- [15] Hivatkozott arra is, hogy jelenleg már létezik olyan bejegyzett gazdasági társaság, amely THC tartalmú készítményeket - CBD olajat - legálisan forgalmaz, a vádlott szándékát - azaz a gyógykészítmény előállítására irányuló vallomását - ennek fényében szükséges értékelni.
- [16] A jogi minősítés keretében hivatkozott olyan ítélőtáblai határozatokra, amelyek kifejtették - az 1/2007. Büntető jogegységi határozattal összhangban -, hogy a mennyiségből önmagában a kereskedési célzatra következtetni nem lehet. Szerinte a vádlott terhére rótt mennyiségnél azt is figyelembe kell továbbá venni, hogy a hatóanyag-tartalom jóval magasabb volt a vizsgálat idején, minthogy azt a kannabiszt a vádlott régebben szüretelte le - ez meglátása szerint a minősítést is hátrányosan befolyásolta. Emellett azzal érvelt, hogy a lábon álló növényegyedek különböző fejlődési szakaszban voltak, amely „nem jellemző” a kereskedői magatartásra, továbbá, hogy szintén nem az jellemző a kereskedőkre, hogy egyszerre csak 3-5 - „6-10 darab cigarettára elegendő” - kannabiszt termesszenek, amelyek termőre fordulása ráadásul bizonytalan is.
- [17] A házkutatási adatok is a kereskedés ellen szólnak - a mérleget leszámítva, amely viszont a saját adagjának kimérését szolgálta csak.

- [18] A szankcióval kapcsolatban a vádlott javára jelentkező enyhítő körülményekre hivatkozott, különösen arra, hogy 2019. július 3-a óta folyamatosan pszichiátriai és addiktológiai kezelésre jár, a családi vállalkozásban dolgozik, amelynek forgalmát a szabadlára kerülése óta megtízszerezte munkájával. Mindezekre nézve iratokat is bemutatott, igazolandó, hogy a vádlott álláspontja szerint nem veszélyes a társadalomra.
- [19] Összességében fellebbezését akként pontosította, hogy indítványozta
- [20] - elsődlegesen a szabadságvesztés tartamának mérséklését, és annak próbaidőre történő felfüggesztését;
- [21] - másodlagosan a szabadságvesztés enyhítésével a feltételes szabadságnak a büntetés fele részének letöltése utáni engedélyezését;
- [22] - harmadlagosan - változatlan mértékű szabadságvesztés mellett - a feltételes szabadságnak a büntetés fele részének letöltése utáni engedélyezését;
- [23] - és végül az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés mellett annak börtön végrehajtási fokozatban történő meghatározását.
- [24] A vádlott saját védelmében és az utolsó szó jogán is megbánását hangsúlyozva kijelentette, hogy csak saját fogyasztásra termesztette a kábítószer, testi és lelki betegségeire gyógyírt keresve.
- [25] A fellebbezések közül az ügyésze az alábbiak szerint alapos.
- [26] A jogi minősítésen keresztül a tényállást is támadó ügyészi perorvoslatra figyelemmel a felülbírálat a Be. 590.§ (1) bekezdése alapján teljeskörű volt, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül.
- [27] Ennek keretében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárását a perrendi szabályok megtartásával folytatta le.
- [28] Az ügyben a Be. LXXVI. Fejezetében írtak maradéktalan figyelembevételével előkészítő ülést tartott.
- [29] A Be. 163. § (2) és (3) bekezdésben rögzített tényállás-tisztázási kötelezettségének is eleget tett, e körben a bizonyítást érintő szabályok szerint eljárva a szükséges mértékben a védelmi bizonyítási indítványokat is teljesítette.
- [30] A tanúbizonyítás szabályait megtartotta, így ügyelt a hozzátartozói minőség alapján fennálló mentességi jogra, valamint a kezelőorvos esetén a titoktartási kötelezettség alóli felmentésre is. A megfelelően kioktatott tanúk kihallgatását az elsőfokú bíróság a törvény szerint fogatosította.
- [31] Az igazságügyi szakértői véleményeket tárgyalás anyagává tette, az anyagi és a perjogi szabályok helyes értelmezésével ítélte meg, hogy a lábon álló növényegyedek tekintetében a nyomozás során kirendelt vegyész szakértő nem rendelkezett volna kompetenciával, és ezért okkal rendelt ki az ügyben igazságügyi botanikus szakértőt. Hasonlóképpen helytálló volt a vádlott elmeállapotának vizsgálata igazságügyi elmeorvos szakértő bevonásával.
- [32] A Be. 197.§ rendelkezéseit megtartva kerített sort az igazságügyi vegyész- és botanikus szakértői vélemények kiegészítésére.
- [33] A szakértők tárgyalási meghallgatására is a Be. 529.§ rendelkezéseit követve került sor.
- [34] Az okiratokat - ideértve az annak minősülő fényképfelvételeket is, és az egyéb iratokat - ismertette.
- [35] A Be. 561.§ (3) bekezdés f) pontjában foglaltaknak eleget téve magyarázatot adott a védő

igazságügyi gyógyszerész szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványa elutasításának okairól.

- [36] A tényállásnak a Be. 592.§ (2) bekezdés b), c) és d) pontjaiban írt - hiányosságból, iratellenességből és téves következtetésekből eredeztethető - részbeni megalapozatlansági hibáit a másodfokú bíróság a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében eljárva - az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok tartalma alapján - a következők szerint küszöböli ki:
- [37] - A 3. oldalon alulról a 3. bekezdést mellőzi.
- [38] - A 3. oldal utolsó előtti bekezdés első sorából mellőzi az elhatározás időpontjaként megjelölt 2007. évet, és azt a mondatrészt, hogy „kábitószer-szükségletét kannabisz termesztésével fogja kielégíteni”, e helyett azt rögzíti, hogy részben saját kábítószer igényének kielégítése, nagyobb részt azonban továbbértékesítés céljából kannabisz ültetvényt hoz létre”.
- [39] - A 4. oldal 1. bekezdésébe beilleszti a kannabisz növények tőszáma után, hogy „legalább két különböző fejlődési szakban lévő”.
- [40] - A 4. oldal 2. bekezdésében rögzíti, hogy a kannabiszt a vádlott egy ismeretlen személynek történő továbbértékesítés céljából tartotta magánál.
- [41] - A 4. oldal 4. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a fogyasztásra kész kábítószerekből 2098,46 gramm kannabisz a vádlott életvitelszerű tartózkodási helyeként szolgáló Erdőalja úti ingatlanból került lefoglalásra.
- [42] - A 4. oldal 5. bekezdésében a termesztett kifejezés elé illeszti, hogy „továbbértékesítési céllal”.
- [43] - Ugyanitt a tiszta hatóanyag-tartalma kifejezés elé rögzíti, hogy „totál-THC”.
- [44] Az így korrigált tényállás már minden tekintetben megalapozott, mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól, és az a vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű és törvényes mérlegelésén alapul, így a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.
- [45] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a szükséges mértékben teljesítette, számot adott valamennyi bizonyítékról és ezen belül arról is, hogy mely bizonyítékot milyen okból fogadott el, melyeket miért vetett el.
- [46] Részletesen bemutatta a vádlott vallomásait, azokat eljárási és tartalmi szempontból is elemző értékelés alá vette.
- [47] E körben elsőként is azt állapította meg, hogy a vádlott első gyanúsítottai vallomása nem felel meg a törvényi rendelkezéseknek, ezért azt kirekesztette a bizonyítékok sorából. Érvelése szerint ugyanis a védő értesítésének szabályszerűsége az iratokból nem állapítható meg, így a nyomozó hatóság a gyanúsítottai kihallgatást a terhelt eljárási jogainak lényeges sérelmével foganatosította.
- [48] Ezzel az állásponttal azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet.
- [49] A nyomozás iratai szerint a védőt kirendelő határozatot faxon 2018. március 14. napján 18 óra 58 perckor kézbesítették (nyomozati iratok 315. oldal), azonban a 319. oldal szerinti hivatalos feljegyzés értelmében a védővel ezt a tényt már korábban (ugyanazon a napon 14:15 órakor) közölték, vagyis az ügyvéd a vádlott elfogását követően röviddel értesült arról, hogy az ügyben védőként fog eljárni. Ekkor maga kérte, hogy a gyanúsítottai kihallgatást megelőzően egy órával értesítsék annak helyéről és időpontjáról.
- [50] A 321. oldalon fellelhető jelentés tanúsága szerint ez pontosan így is történt. A rögzített

szöveg szerint az azt készítő rendőr főtörzs-zászlós telefonon vette fel a kapcsolatot a védővel, akit „a megbeszéltek értelmében (értesítési időintervallum)” tájékoztatott a gyanúsított kihallgatásának helyéről és idejéről.

- [51] Igaz ugyan, hogy ezen kívül más nyoma - azaz pl. az értesítés írásbeli formája, és annak kézbesítésének megtörténtét igazoló irat - nem áll rendelkezésre az iratok közt, azonban az eljárási cselekmény idején hatályban volt 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: korábbi Be.) 67. § (2) bekezdése szerint az értesítés akkor is szabályosnak tekintendő, ha azt az érintettel a nyomozó hatóság távbeszélő útján közölte.
- [52] Ezen iratok tanúsága szerint maga kérte azt, hogy elegendő egy órával a gyanúsított kihallgatás megelőzően őt erről tájékoztatni, és erre a jelentés értelmében a védő kívánságának megfelelően került sor. Amennyiben az elsőfokú bíróságnak a közokiratban foglaltak megtörténtével kapcsolatban kételyei merültek fel, azt a közokirattal szembeni bizonyítás lefolytatása útján kellett volna tisztáznia. Nem elegendő a közokiratisághoz fűződő vélelem megdöntéséhez pusztá aggályok megfogalmazása, és az a körülmény sem, hogy a védő értesítését végző rendőrtiszt maga is részt vett egy, a kihallgatást kevesebb mint fél órával megelőzően befejezett helyszíni szemlén, mert - amint arra a főügyészség is helyesen rámutatott - az értesítés a jelentésben foglaltak szerint időszerűen megtörténhetett ettől függetlenül, akár úgy is, hogy a helyszíni szemle idején veszi fel a kapcsolatot az érintett nyomozó a védővel. Anélkül tehát, hogy a törvényszék az érintettek kihallgatása útján bizonyítást vett volna fel a közokirattal szemben, nem állapíthatta volna meg tényszerűen, hogy a védő értesítésére nem törvényesen került sor.
- [53] Ezt meghaladóan ugyanakkor további tény, hogy a vádlott a nyomozási bíró előtti meghallgatásán védője jelenlétében (nyom. ir. 378. oldal, 40.Bny.993/2018/2. jkv. 2. oldala) a gyanúsított vallomását - melyben rövid, egymondatos nyilatkozattal a kábítószer-kereskedelem tényét elismerte - fenntartotta.
- [54] Már a korábbi Be. idején kialakult az a - hatályos Be.185. § (4) bekezdés b) pontjában normatív szabályozást is nyert - bírói gyakorlat, hogy amennyiben a terhelt szabályos eljárási környezetben korábbi nyilatkozatát fenntartja, azzal azt a törvényes bizonyítékok sorába emeli, ekként figyelembe is kell venni.
- [55] Minderre tekintettel tehát a vádlott eljárás kezdeti szakában tett sommás beismerése a többi vallomásával együtt értékelendő.
- [56] Az ily módon már teljeskörűen rendelkezésre álló bizonyítékok együttesen még nyilvánvalóbbá tették az elsőfokú bíróság azon megállapításának helyességét, hogy a vádlott a kábítószereket forgalmazási céllal termesztette. (Ítélet 13. oldal második bekezdés első mondat)
- [57] Túl azon ugyanis, hogy a vádlott tudományos kutatási, illetve gyógyászati motivációra alapító vallomása az elsőfokú bíróság maradéktalanul helyes érvei mentén nem volt elfogadható, és a vádlott - igazságügyi szakértői véleménnyel és megerősített - fogyasztása sem volt kétségsbe vonható, a vádlott fentiek szerinti beismerő vallomása szerint is kereskedett az általa termesztett kábítószerrel.
- [58] Ezzel összhangban áll, hogy a tárgyalási fogyasztásra vonatkozó nyilatkozata szerint a marihuánát magának nem mérte le: „nem tudom megmondani, hogy naponta mennyit fogyasztottam, mindig érzésre csináltam” (38. jkv. 4. oldal). Ehhez képest nagyobb kiszerezésű kábítószer, csomagolóanyagok, digitális mérleg is lefoglalásra került, mely szintén cáfolja a kizárólag saját célú termesztést.
- [59] Ugyanígy az a tény is, hogy bár saját lakóhelyén volt a jelentős mennyiségű kábítószer tetemes része (azaz közvetlenül rendelkezésére állt a fogyasztását fedező kábítószer),

elfogásakor mégis kb. 300 grammnyi marihuánát tartott magánál, amelyet a fentiekből következően nem szánhatott saját fogyasztásra. Noha vevője nem vált ismertté az eljárás során, ez a körülmény egyértelműen arra utalt, hogy a birtokában volt kábítószer éppen egy megrendelés teljesítését szolgálta.

- [60] Emellett a vádlott vallomása szerint csak a villanyszámla havi 30-35.000 Ft volt, az ültetvény üzemeltetése ezen kívüli - a kertészeti profilú gazdasági társaság által nem fedezett - egyéb kiadásokkal (úgy mint pl. vízfogyasztás díja) is járt, míg saját keresete (havi 80-100 ezer forint) az ültetvény fenntartását és megélhetését csak igen kis részben fedezte. Ehhez hozzátéve, hogy egyedül a lefoglalt mennyiség (kb. 2250 g marihuána) a maximális napi fogyasztási adagjával (10 gramm) számítva is közel 8 hónapra elegendő kábítószer volt, az elfogásakor csak fogyasztásra újabb 15 tő marihuána termesztését semmi nem indokolta, egyedül az, hogy a kábítószerrel kereskedett is.
- [61] További tény, hogy a 15 tő kender különböző fejlődési szinten állt a rendőri intézkedés időpontjában, és bár a botanikus szakértő teljes bizonyossággal csak két különböző fejlődési szintet határozott meg, a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv adatai szerint a növények között volt 120 cm, 100 cm, 60 cm és 45 cm magasságú is, ezen felül korábbi szüretből származó anyagmaradványok is lefoglalásra kerültek. Mindezek a módosított vallomás szerinti fogyasztási célú, időszakos termesztés ellenében az ültetvény folyamatos üzemeltetésének tényét igazolták.
- [62] Így összességében az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra végkövetkeztetésre, hogy a vádlott a kábítószer forgalomba hozatal céljából „birtokolta”, ezt annyiban kell pontosítani, hogy birtoklás alatt érteni kell a termesztést és a kábítószer tartását is.
- [63] ez a megállapítás a tényállásból már nem köszön vissza.
- [64] Az elsőfokú bíróság feltehetően abból a megfontolásból rögzítette a tényállásban a fenti megállapításával ellentétben azt, hogy a vádlott a saját fogyasztása fedezése érdekében üzemeltette az ültetvény, mert a jogi minősítésből kitűnően a forgalmazási típusú elkövetési magatartásnak csak az előkészületét látta megállapíthatónak, emiatt a vonatkozó jogértelmezési iránymutatásokat követve a súlyosabb, befejezett tartási típusú bűncselekményt róta fel a vádlottnak.
- [65] Ez a módszer azonban alapvetően hibás. Nem a jogi minősítéshez kell igazítani történeti tényeket, hanem a megállapított tényekből kell levonni a megfelelő jogi konklúziót. Nem lehet a tényeket megváltoztatni azért, mert egy minősítésbeli jogi megoldás (a konzumpció) következtében a kábítószer-kereskedelem előkészülete helyett kábítószer-birtoklásban történő marasztalásnak van helye.
- [66] További hiba volt a tényállásban, hogy az elsőfokú bíróság a vád kereteit túllépve a konkrétumok szintjén is a tényállás részévé tette a vádlott kábítószer-fogyasztásával kapcsolatos magatartását (azt, hogy mióta, napi milyen mennyiségű és fajtájú kábítószer fogyasztott). Eltekintve attól, hogy ez a mérlegelés végeredményével szöges ellentétben áll, és azt a látszatot kelti, mintha az ültetvény kizárólag a vádlott saját igényeinek kielégítését szolgálta volna, a Be. 609. §-a (1) bekezdésében írt lényeges eljárási szabálysértést is megvalósított, mert a vádon való túlterjeszkedéssel megszegte a Be. 6. § (2) és (3) bekezdésében írt alapelvet is.
- [67] A kábítószer fogyasztása ugyanis a kábítószer-birtoklás körébe tartozó önálló törvényi tényállás (Btk. 176. § (6) bekezdés), amely a kereskedelemmel egyéb feltételek fennállta esetén valószínűsíthető anyagi bűnhalmazatot képez. Márpedig az ügyészség kizárólag a kábítószer-kereskedelmet tette vád tárgyává, a fogyasztás ilyen körülmények között nem esik a tettazonosság alá akkor, ha az a terjesztésen kívüli - és nem az annak helyébe a bizonyítás

eredményeképpen lépő - magatartás. Ez független attól, hogy egyébként milyen elbírálás alá esik a fogyasztás egy vele egy időben megvalósuló súlyosabban minősülő terjesztői típusú bűncselekmény mellett. Ezért ezt a részt a másodfokú bíróság a tényállásból mellőzte.

- [68] A kábítószer mennyiségének meghatározása tekintetében az elsőfokú bíróság hibátlan álláspontot képviselt, a lábon álló növényegyedek esetén ugyanis valóban nincs helye vegyvizsgálatnak. Az is helytálló, hogy a növényegyedek ivara a cselekmény minősítését befolyásoló hatással nem bírt. Ez a körülmény legfeljebb abból a szempontból jelentős, hogy a nőivarú kendernövényeknek köztudomásúan magasabb a THC tartalma, vagyis a vádlott törekedett arra, hogy igen jó minőségű kábítószerrel állítson elő.
- [69] A lefoglalt kábítószer mennyiségét és fogyasztásra kész kannabisz tiszta hatóanyagát következésképpen kifogástalanul állapította meg az elsőfokú bíróság részben igazságügyi vegyész, részben igazságügyi botanikus szakértői véleményére támaszkodva. A másodfokú bíróság a tényállásban mindössze a hatóanyag pontos megnevezését pótolta, tekintettel arra, hogy a jogi minősítése alapját ez képezi, nem pedig a kábítószer (kannabisz vagy hasis) maga.
- [70] Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott a vádlott esetleges kábítószer-függőségére nézve is. Ez annyiban mindenképpen indokolt volt, amennyiben a vádlott kábítószer-fogyasztásra vonatkozó védekezésének ellenőrzése céljából szükségesnek mutatkozott, vagy amennyiben elmeállapotával kapcsolatos esetleges kételyek eloszlatását célozta.
- [71] Helyesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a függőség és a vádlott kóros elmeállapota sem volt az általa kirendelt igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény alapján megállapítható. Ez utóbbi vonatkozásában nem lényegtelen körülmény, hogy a vádlott csak jóval az eljárás megindulása után jelentkezett először addiktológus orvosnál, ez önmagában is erős kétségeket ébreszt a szerfüggőségre vonatkozó előadását illetően. Másrészt a kezelőorvos gyógyítási megközelítésű szemlélete a függőség megítélésében semmilyen szerephez nem juthat, így bármilyen meggyőződése is lehetett a tanú2 orvosnak, kizárólag a szakértői megállapításokra lehetett támaszkodni a tényállás megállapítása során. Végezetül - a teljesség igényével - hangsúlyozandó, hogy a függőségnek a jogi minősítést érintően még annak ténye mellett sincs semmilyen jelentősége.
- [72] Ami a vádlott gyógyászati-tudományos kutatási motivációjú kábítószer termesztésre alapított védekezését illeti, az elsőfokú bíróság maradéktalanul helyes álláspontot foglalt el, a vonatkozó jogszabályokat is szabatosan rögzítette. Egyértelmű ezek alapján, hogy ilyen jellegű tevékenységek kizárólag a hatósági engedély birtokában minősíthetők legálisnak, ilyennel pedig a vádlott nyilvánvalóan nem rendelkezett.
- [73] Éppen emiatt okkal utasította el a törvényszék a védő gyógyszerész szakértő kirendelése irányuló indítványát is, hiszen a magatartás törvényessége engedély hiányában fel sem merülhetett. Minthogy pedig a terjesztési célzat a vádlott védekezésével szemben tényszerűen megállapítást is nyert, a gyógyító- kutatási szándéokra vonatkozóan szükségtelensége okán sem volt helye további bizonyítás lefolytatásának.
- [74] A vádlott vagyonára, anyagi helyzetére vonatkozóan a másodfokú bíróság szintén osztotta a törvényszék álláspontját. Igaz ugyan, hogy a helyszíni szemle jegyzőkönyve a vádlottnak tulajdonította azt a nyilatkozatot, hogy az utca1 ingatlanban „1 millió Ft készpénz is

található", azonban az lefoglalásra, felkutatásra nem került. Így csak feltételezni lehet - nem pedig kétséget kizáró tényként elfogadni -, hogy a vádlottnak valóban lehetett olyan nagyobb összegű készpénze is, melyet akkori jövedelmi viszonyai nem magyaráznak. Ennek ugyanakkor az egyéb, a kábítószer értékesítését igazoló számos tény mellett különösebb jelentősége nem volt, a kábítószer értékesítése révén rendszeres haszon elérésére irányuló vádlotti szándék lefoglalt pénzeszközök hiányában sem vált megkérdőjelezhetővé.

- [75] Az az első bírói érvelés sem támadható, mely szerint a rendelkezésre álló bizonyítékokból nem következik egyértelműen az vádhatósági állítás, hogy a vádlott a Kft.-t a kábítószer kereskedelmi tevékenység fedőcégeként használta volna. Az aligha lehet kétséges, hogy a kertészeti termékek forgalmazásával foglalkozó cége megteremtette a lehetőséget arra, hogy a kannabisz ültetvényhez szükséges egyes eszközöket beszerezze, ezen túlmenően azonban a kábítószer-kereskedelemnek a gazdasági társaság tevékenysége útján történő leplezése mindössze feltételezés maradt.
- [76] A tényállásból okszerűen következik a vádlott bűnössége, cselekményének minősítése azonban már az elsőfokú bíróság által megállapítottak alapján sem volt logikus és hibátlan.
- [77] Jóllehet tökéletes jogi érveket sorakoztatott fel a törvényszék a vonatkozásban, hogy a kereskedelmi és a fogyasztói, előbbin belül pedig a kereskedési és a forgalomba hozatali típusú magatartások elhatárolásánál melyek a releváns szempontok.
- [78] Azonban egyes kérdésekben már e helyen is téves álláspontot képviselt.
- [79] Először is, az elsőfokú bíróság és a védő által is hivatkozott, javarészt már meghaladott döntések óta a kereskedést illetően a Kúria által irányított, a Btk. 178.§-ban szabályozott különösen jelentős mennyiségre elkövetett megszerzői típusú magatartást is figyelembe vevő joggyakorlat az 1/2007 büntető jogegységi határozat egyes iránymutatásaival - a megváltozott feketepiaci magatartásokra reagálva - kimondottan szakított.
- [80] Így például e szemléletformáló erejű döntések szerint:
- [81] - amennyiben a terhelt nagy tételben vásárol továbbértékesítés céljára kábítószer, kábítószer csomagolására, hígítására, adagolására szolgáló eszközökkel rendelkezik, cselekménye kereskedelemnek minősül [BH2015. 324.].
- [82] - a kábítószer kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése önmagában is kereskedésnek számít, ezért az ezt tanúsító elkövető cselekménye nem kísérlet, hanem befejezett bűncselekmény [BH2017. 144.].
- [83] - a kábítószerrel kereskedés kísérletének megállapítására önmagában alkalmas magatartás az elkövetőnek olyan szervező tevékenysége, aminek következtében a továbbiakban mások számára valóságos és közvetlen elérhetőségbe került a kábítószer [BH2019. 38.].
- [84] Önmagában következésképpen tehát a forgalmazási célú termesztés is alkalmas a kábítószer-kereskedelem büntetnének megállapítására.
- [85] Az elsőfokú bíróság érvelt ugyan azzal, hogy az utca2 ingatlanon a vádlott nem tárolt digitális mérleget, ennek különös jelentőséget tulajdonítani nem lehet, mivel az ültetvény sem a vádlott az utca2 életvitelszerű tartózkodási helyén volt, így akár célszerűségi megfontolások is meghúzódhattak amögött, hogy csak az ültetvény helyszínén tárolt a vádlott méréshez szükséges eszközt is.
- [86] Másrészt nem lehet elvonatkoztatni attól a tényről, hogy a vádlottnál elfogásakor 300 grammnyi - egyértelműen kiadagolt mennyiségű - kábítószer volt gondosan becsomagolva, amelyet pontosan az utca1 ingatlanból vitt magával, így ez is a fenti megállapítás mellett szól.

- [87] A minősítés során nyilván elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy a vádlott a magánál tartott kábítószer kétiséget kizáróan nem saját használatra szánta, tekintettel arra, hogy lakásán több mint 2 kg kábítószer tárolt, így semmi szüksége nem volt arra, hogy csekélyebb mennyiséggel gyarapítsa a már készletezett tetemes mennyiségét.
- [88] Mivel a vádlott saját vallomása szerint sosem mérte az általa fogyasztott drogot, a körülményekből ekként egyedül az következik logikusan, hogy a tőle lefoglalt, magánál tartott kábítószer valaki másnak szánta. Ez már önmagában átlépi a forgalomba hozatal törvényi tényállását, hiszen a kábítószer másnak történő juttatása az elsőfokú bíróság helyes magyarázata szerint is a 176. § szerint értékelendő nem előkészületi jellegű magatartás, hanem - legalábbis - kísérlet.
- [89] Ettől eltekintve is, a hosszú ideje fennálló bírói gyakorlat szerint még az sem szükséges a forgalmazói típusú magatartás megállapításához, hogy az elkövető ténylegesen megkezdje a forgalmazást (azaz fizikailag szállítsa, átadja vagy hozzáférhetővé tegye a kábítószer), nem elvárás továbbá az sem, hogy a megrendelő személye ismertté váljon. A kábítószer forgalmazó elkövető által beszerzett, de ténylegesen a lefoglalás folytán forgalomba hozni már nem sikerült kábítószerre sem a megszerzés és tartás, hanem erre nézve is forgalomba hozatal elkövetési magatartása valósul meg [EBD2012. B.19.]. Következésképpen a vádlott cselekménye az elsőfokú bíróság által megállapított tények mentén, vagyis annak alapján, hogy forgalmazás céljából birtokolt, nem előkészületként, hanem befejezett forgalomba hozatalként értékelendő.
- [90] A már ismertetett kúriai eseti döntések alapján azonban a másodfokú bíróság - e tekintetben a főügyészi indítványtól is eltérve - a forgalmazói típusú elkövetési magatartások közül mégsem a forgalomba hozatal (Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulat), hanem a befejezett kereskedelem megállapítására látott alapot.
- [91] Így a jelentős mennyiségre figyelemmel vádlott cselekményét a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint büntetendő kábítószer-kereskedelem büntettének minősítette.
- [92] A büntetés kiszabását befolyásoló tényezőket az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen ismerte fel, azonban a minősítés módosítására figyelemmel immár mellőzni kellett a beismerő vallomást az enyhítő körülmények sorából. Megjegyzendő, ez az elsőfokú bíróság által megállapított tények vonatkozásában sem volt teljes, a kereskedelem miatt viszont már részlegesnek sem tekinthető.
- [93] A Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti büntetési középmérték 12 év 6 hónapi szabadságvesztés volt, ezért - bár változatlanul megállja helyét az az első bírói megállapítás, hogy az enyhítő tényezők túlsúlyt képviselnek - a büntetés súlyosítása elkerülhetetlen volt. Így szabott ki a vádlottal szemben a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával 4 év szabadságvesztést, és ehhez igazodóan felemelte közügyektől eltiltás tartamát is 4 évre.
- [94] A közügyektől eltiltás mellékbüntetésként történő megnevezését illetően a másodfokú bíróság nem osztotta a főügyészi okfejtést.
- [95] A Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának „A határozatszerkesztés” tárgykörben 2014. évben végzett elemzés megállapításairól szóló összefoglaló véleménye, és annak „Az elsőfokú büntető ügydöntő határozatok szerkesztésének elvei és gyakorlata” címet viselő 6. számú melléklete rögzítette, hogy „az egységes elítélés elvéből következően a bíróságok többsége eddig sem tüntette fel, melyik a fő-, illetve mellékbüntetés. (Kivéve, ha főbüntetés helyett alkalmazott mellékbüntetést.) Az anyagi jogi szabályok szerint jelenleg a

közügyektől eltiltás az egyetlen mellékbüntetés. Mindezekre figyelemmel annak kiemelése, hogy közügyektől eltiltásra „mint mellékbüntetésre” is ítéli a bíróság a vádlottat, a jövőben is szükségtelen.”

- [96] Ennek alapján tehát az elsőfokú bíróság megszővegezése felel meg a támasztott elvárásoknak.
- [97] A minősítésnek megfelelően a kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozata a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) pontja szerinti fegyház. Azonban a vádlott pszichés betegségére figyelemmel lehetőséget látott a Btk. 35. § (2) bekezdésének alkalmazására, ezért a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának a Btk. 37.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti börtönben történő meghatározása végső soron helyes volt.
- [98] A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés megfelel a jogszabályoknak, csakúgy mint a házi őrizet és a bűnügyi felügyelet szabadságvesztésbe történő beszámítása.
- [99] A lefoglalt tárgyakról szóló döntés helyes és törvényes, a másodfokú bíróság mindössze nyilvántartási számot helyesbítette.
- [100] Ugyancsak megfelelt a jogszabályoknak bűnügyi költségre vonatkozó döntés.
- [101] Ezért összességében a másodfokú bíróság a Be. 604.§ (1) bekezdés b) pontja és 606.§ (1) bekezdése alapján a Fővárosi Törvényszék ítéletét részben, a rendelkező rész szerint megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy rögzítette a vádlott közigazgatási területelhagyását tiltó bűnügyi felügyeletének záró időpontját, pontosította a vádlott lakóhelyét és tartózkodási helyét, megváltozott személyazonosító okmányának számát.
- [102] Végezetül, tekintettel arra, hogy a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 197. § (1) bekezdése szerint, papíralapú kapcsolattartás esetén a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság az ügyiratot - az ügydöntő határozat kivételével - elsősorban a címzett elektronikus levelezési címére vagy más elektronikus elérhetőségére kézbesíti, a vádlott ezen elérhetőségi adatát is feltüntette.

Budapest, 2020. szeptember 11.

. Magócsi István sk.	dr. Borbás Virág Bernadett sk.	Barabásné dr. Birinyi Andrea sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fővárosi Törvényszék 2019. november 20. napján kelt 15.B.1473/2018/82. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.49/2020/18. számú ítéletében írt változtatásokkal 2020. szeptember 11. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2020. szeptember 11.

dr. Magócsi István sk.
a tanács elnöke